

# AKKREDITERINGS- RAPPORT

## Fagskolen i Agder

Akkreditering av fagområdet maritim

2024



NOKUT – Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen – er et statlig forvaltningsorgan under Kunnskapsdepartementet.



NOKUT har eget styre og er faglig uavhengig i oppgavene som er definert i universitets- og høyskoleloven. I tillegg utfører vi forvaltningsoppgaver som er delegert fra Kunnskapsdepartementet.



Formålet med NOKUTs virksomhet er å føre tilsyn med kvaliteten i høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning og å stimulere til kvalitetsutvikling som sikrer et høyt internasjonalt nivå i utdanningstilbudene ved institusjonene.



NOKUT skal bidra til at samfunnet har tillit til kvaliteten i norsk høyere utdanning og høyere yrkesfaglig utdanning. Gjennom arbeidet vårt skal NOKUT søke å bistå institusjonene i deres kvalitetsarbeid.



NOKUT bruker sakkyndige i akkrediteringer, tilsyn, evalueringer og prosjekter.

Du kan lese mer om arbeidet vårt på [nokut.no](https://nokut.no).



NOKUT er sertifisert som miljøfyrtårn

<b>Institusjon</b>	Fagskolen i Agder
<b>Sakkyndige</b>	Odd Konrad Dale, Ole Kristian Nymoen, Finn Jacobsen
<b>Dato for vedtak</b>	31. oktober 2024
<b>NOKUTs saksnummer</b>	23/00507

© NOKUT Oppgi NOKUT som opphav ved bruk av materiale.

## Forord

Fagskoler som oppfyller bestemte vilkår kan søke akkreditering for et fagområde, og slik få fullmakt til selv å opprette fagskoleutdanninger innen dette fagområdet, jf. § 5 i lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven). Akkreditering for fagområde foretas av NOKUT etter forskrift om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleforskriften) og forskrift om akkreditering av og tilsyn med høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoletilsynsforskriften).

Denne rapporten inneholder vurdering av søknad om akkreditering for fagområdet *maritim* fra Fagskolen i Agder. Vurderingen av fagskoletilsynsforskriftens krav til et akkreditert fagområde er gjennomført av en sakkyndig komité på bakgrunn av fagskolens søknad av 1. november 2023 og et digitalt institusjonsbesøk 11. juni 2024.

# Innhold

<b>1 Om søker og søknadsbehandlingen .....</b>	<b>5</b>
1.1 Fagskolen i Agder .....	5
1.2 Søknadsbehandlingen .....	5
<b>2 Krav for å kunne søke akkreditering .....</b>	<b>6</b>
2.1 Fagskolens primærvirksomhet .....	6
2.2 Uteksaminerte kandidater .....	6
2.3 Garanti- og forsikringsordninger .....	7
<b>3 Krav til fagskolens kvalitetsarbeid .....</b>	<b>8</b>
<b>4 Sakkyndig vurdering av krav til akkrediterte fagområde .....</b>	<b>9</b>
4.1 Fagområdets avgrensning .....	9
4.2 Fagmiljøet som er tilknyttet fagområdet .....	13
4.3 Samarbeid med yrkesfeltet .....	17
<b>5 Konklusjon .....</b>	<b>20</b>
<b>6 Fagskolens uttalelse til den sakkyndige vurderingen .....</b>	<b>21</b>
<b>7 Vedtak .....</b>	<b>22</b>
<b>Vedlegg 1: Oversikt over dokumentasjonen vedtaket bygger på .....</b>	<b>23</b>
<b>Vedlegg 2: Presentasjon av den sakkyndige komiteen .....</b>	<b>24</b>

# 1 Om søker og søknadsbehandlingen

## 1.1 Fagskolen i Agder

Fagskolen i Agder er en offentlig fagskole som eies av Agder fylkeskommune. Fagskolen er registrert som en underenhet i Agder fylkeskommune, og har som eneste formål å drive fagskole. Fagskolen ble etablert i 2020 etter en fusjon mellom Fagskolen i Kristiansand og Sørlandets fagskole i Grimstad.

Fagskolen i Agder har studiested i Grimstad og Lyngdal. Utdanningene fagskolen tilbyr er både stedbaserte, nettbaserte og nettbaserte med samlinger.

Fagskolen er delt inn i tre fagavdelinger, hvorav den ene avdelingen er avdeling for maritime fag. Fagskolen skriver i søknaden at de har uteksaminert 399 kandidater i 14 ulike fagskoleutdanninger de siste to årene, og hatt 559 kandidater de siste tre årene.

I tillegg til maritime fagskoleutdanninger tilbyr fagskolen utdanninger innenfor tekniske fag og helsefag. Fagskolen sendte inn tre søknader om akkreditering av fagområder i 2023, som gjaldt fagområdene helsefag, teknisk og maritim. I to vedtak av 19. juni 2024 fikk fagskolen akkreditering for fagområdet helsefag og fagområdet teknisk.

## 1.2 Søknadsbehandlingen

Fagskolen Agder sendte inn søknaden om akkreditering av fagområdet maritim 1. november 2023.

NOKUT har vurdert at fagskolen oppfyller vilkårene for å kunne få behandlet søknaden om fagområdeakkreditering i fagskoleforskriften § 48 første avsnitt. NOKUT har også vurdert at fagskolen har utarbeidet tilfredsstillende rutiner for å opprette utdanninger den selv vil få fullmakt til å akkreditere, og at den har utarbeidet tilfredsstillende rutiner for å gjennomføre vesentlige endringer, jf. fagskoletilsynsforskriften § 4-2 andre avsnitt.

Etter at NOKUT gjennomførte disse innledende vurderingene, ble det oppnevnt en sakkyndig komité til å vurdere kravene til et akkreditert fagområde i fagskoletilsynsforskriften kapittel 3. Den sakkyndige komiteen har bestått av Odd Konrad Dale (komitéleder), Ole Kristian Nymoen og Finn Jacobsen. Se vedlegg til denne rapporten for en presentasjon av de sakkyndiges kompetanse.

NOKUT gjennomførte et digitalt institusjonsbesøk 11. juni 2024. Den sakkyndige komiteen intervjuet representanter fra den faglige og administrative ledelsen ved fagskolen, faglig og pedagogisk ansvarlige for fagområdet, undervisere innen fagområdet, aktive og tidligere studenter innen fagområdet, eksterne samarbeidspartnere og fagskolens styre. Intervjuene ble gjennomført digitalt.

Vurderingene i rapporten er basert på dokumentasjon som er mottatt fra institusjonen, og på informasjon fra intervjuer gjennomført under det digitale institusjonsbesøket. Den skriftlige dokumentasjonen er tilgjengelig i elnnsyn – offentlig elektronisk postjournal.

## 2 Krav for å kunne søke akkreditering

### 2.1 Fagskolens primærvirksomhet

**Fagskoleforskriften § 48 (1) a)**

Fagskolens primærvirksomhet skal være utdanning og være tydelig avgrenset fra eventuell annen virksomhet.

**Vurdering**

NOKUT viser til vurderingen som ble gjort i behandlingen av Fagskolen i Agders søknad om akkreditering av fagområdet teknisk, som ble sendt inn samtidig som søknaden om fagområdet maritim (sak 23/00506). NOKUT har i den sammenhengen vurdert at kravet er oppfylt. Ettersom de faktiske forholdene er de samme for søknaden om fagområdet maritim, anser NOKUT kravet som oppfylt.

**Konklusjon**

Kravet i fagskoleforskriften § 48 første ledd bokstav a er oppfylt.

### 2.2 Uteksaminerte kandidater

**Fagskoleforskriften § 48 (1) b)**

Fagskolen må ha uteksaminert kandidater i minst én akkreditert fagskoleutdanning i minst to år.

**Vurdering**

NOKUT viser til vurderingen som ble gjort i behandlingen av Fagskolen i Agders søknad om akkreditering av fagområdet teknisk, som ble sendt inn samtidig som søknaden om fagområdet maritim (sak 23/00506). NOKUT har i den sammenhengen vurdert at kravet er oppfylt. Ettersom de faktiske forholdene er de samme for søknaden om fagområdet maritim, anser NOKUT kravet som oppfylt.

**Konklusjon**

Kravet i fagskoleforskriften § 48 første ledd bokstav b er oppfylt.

## 2.3 Garanti- og forsikringsordninger

### Fagskoleforskriften § 48 (1) c)

Fagskolen må dokumentere deltakelse i garanti- eller forsikringsordning som sikrer studenter refusjon av innbetalte skolepenger dersom fagskolen frivillig eller pålagt stanser en fagskoleutdanning og dette medfører at noen studenter ikke får fullført utdanningen etter oppsatt plan. Garanti- eller forsikringsordningen skal dekke innbetalte skolepenger for fagskoleutdanninger som enten blir avbrutt eller ikke starter.

### Vurdering

NOKUT viser til vurderingen som ble gjort i behandlingen av Fagskolen i Agders søknad om akkreditering av fagområdet teknisk, som ble sendt inn samtidig som søknaden om fagområdet maritim (sak 23/00506). NOKUT har i den sammenhengen vurdert at kravet er oppfylt. Ettersom de faktiske forholdene er de samme for søknaden om fagområdet maritim, anser NOKUT kravet som oppfylt.

### Konklusjon

Kravet i fagskoleforskriften § 48 første ledd bokstav c er oppfylt.

### 3 Krav til fagskolens kvalitetsarbeid

**Fagskoletilsynsforskriften § 4-2 (2)**

For fagskoler med fagområdeakkreditering skal systemet for kvalitetssikring også vise prosedyrer for hvordan fagskolen

- a) oppretter utdanninger den selv har fullmakt til å akkreditere
- b) gjennomfører vesentlige endringer av utdanninger som hører inn under fagområdet

**Vurdering**

NOKUT viser til vurderingen som ble gjort i behandlingen av Fagskolen i Agders søknad om akkreditering av fagområdet teknisk, som ble sendt inn samtidig som søknaden om fagområdet maritim (sak 23/00506). NOKUT har i den sammenhengen vurdert at kravet er oppfylt. Ettersom de faktiske forholdene er de samme for søknaden om fagområdet maritim, anser NOKUT kravet som oppfylt.

**Konklusjon**

Kravene i fagskoletilsynsforskriften § 4-2 andre ledd er oppfylt.



## 4 Sakkyndig vurdering av krav til akkrediterte fagområde

### 4.1 Fagområdets avgrensning

#### Fagskoletilsynsforskriften § 3-1 Avgrensning av fagområdet

(1) Fagområdet skal være relatert til ett eller flere yrkesfelt. Fagområdet skal være tydelig definert og avgrenset, men ha tilstrekkelig faglig bredde til å inkludere flere utdanninger

(2) Fagskolen skal ha en strategi med mål og tiltak for å utvikle fagområdet, og kunne gjennomføre denne

#### Beskrivelse

##### Avgrensning

Fagskolen i Agder oppgir at de i dag har fire fagskoleutdanninger innen fagområdet som det søkes akkreditering for:

- Dekksoffiser på ledelsesnivå (120 studiepoeng)
- Maskinoffiser på ledelsesnivå (120 studiepoeng)
- Dekksoffiser på operativt nivå (60 studiepoeng)
- Maskinoffiser på operativt nivå (60 studiepoeng)

I søknaden blir fagområdet maritim definert og avgrenset slik:

- Utdanninger som kvalifiserer for yrkesutøvelse regulert av forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk
- Utdanninger knyttet til krav i andre internasjonale koder og konvensjoner gitt av Den internasjonale sjøfartsorganisasjonen IMO
- Utdanninger som bygger på Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR) nivå 4 innen maritime fag, transport og logistikk, maritim elektriker, energioperatør og nært beslektede fagområder
- Utdanninger som kvalifiserer for yrkesutøvelse nær beslektet fagområder og/eller tjenester rettet mot sjøfart og maritim næring, som logistikk, myndighetsutøvelse, leverandørindustri, havner og baser, og annen infrastruktur som er rettet mot marine og maritime næringer
- Utdanninger som omhandler tilleggskompetanse som er relevant for marine og maritime yrkesgrupper og maritime operasjoner, som for eksempel korte og målrettede utdanninger innen ledelse, havnelogistikk, økonomi og administrasjon, nye teknologier og det grønne skiftet

Fagskolen har videre, i søknader av 10. februar 2023, søkt NOKUT om akkreditering av fagskoleutdanningene (modulene) *Innføring i nye energisystemer for maritim næring*, *Energikilder i maritim næring – drift og vedlikehold* og *Elektrifisering og batteri i maritim*

*næring – drift og vedlikehold*, som vil inngå i det omsøkte fagområdet. Disse søknadene har imidlertid ikke blitt behandlet ennå.

I oversikten over fagmiljøet som er tilknyttet fagområdet skriver fagskolen at de viktigste delene av fagområdet maritim består av er maritime ledelsesutdanninger som dekksoffiser og maskinoffiser, samt kunnskap om lovverk, etikk, kommunikasjon, ny teknologi, bærekraftige løsninger, det grønne skiftet for skipsfarten og ulike andre tema innen den maritime virksomheten.

### **Strategi**

Fagskolen i Agder har en overordnet strategi for perioden 2021-2025 utviklet i samarbeid med studenter, ansatte, styret og representanter fra arbeidslivet. De har også en egen strategi (kalt satsningsområde) for maritimt fagområde, og i denne strategien skriver de blant annet at de er utviklingsorientert og skal tilby utdanninger arbeidslivet etterspør innen maritim næring. Det fremgår av strategien at fagskolen til enhver tid skal ha oppdaterte utdanninger innen maskin- og dekksoffiser og tilby andre utdanninger ved behov. Det fremgår videre at en viktig satsning for fagskolen er kortere utdanninger i tråd med utviklingen innen grønn skipsfartsprogram, og at de vil vektlegge fleksible løsninger for sine utdanningstilbud, som deltidsstudier, modulbaserte studier og nettstudier, som legger til rette for livslang læring.

Fagskolen skriver i satsningsområdet for fagområdet at det skjer store endringer i den maritime næringen, og at fagskolen ønsker å møte disse ved å utvikle separate moduler. På denne måten vil studentene kunne spisse sin kompetanse mot nye teknologier, og ivareta behovet for rask omstilling.

Gjennom et samarbeidsprosjekt med Fagskolen Rogaland er Fagskolen i Agder involvert i utviklingen av en treårig fagskoleutdanning for dekk- og maskinoffiserer, som skal dekke et kompetansebehov innen den maritime næringen.

Fagskolen i Agder oppgir at de vil møte næringens behov for flere med dekk- og maskinutdanning. De vil i denne forbindelse se på muligheter for å utvikle og tilby et forkurs for studenter med andre aktuelle fagbrev enn matros og skipsmotormekaniker, for å øke studentgrunnlaget til maritime studier.

Fagskolen skriver at de vil utvikle og tilby maskin- og dekksoffiserutdanningen som et deltidsstudium, for å møte behovet for at flere tar denne utdanningen, og for å kunne rekruttere studenter blant de som er i jobb. I første runde vil de utvikle det første året i utdanningen som et toårig nettbasert tilbud med samlinger, hvor deler av undervisningen er asynkrone. Dette tilbudet vil gi sertifikat for dekksoffiser og maskinoffiser på operativt nivå.

Fagskolen skriver at den maritime næringen melder om et økende behov for skipselektrikere, som et resultat av økt elektrifisering av skip. Fagskolen vil derfor kartlegge behovet og se på mulighetene for å lage en videreutdanning for skipselektrikere på 30 studiepoeng.

Havvind er et nytt satsingsområde i Agder, og Fagskolen i Agder har et prosjekt på teknisk avdeling tilknyttet denne satsningen. Her vil fagskolen følge utviklingen og kartlegge behovet for utdanninger innen maritim næring tilknyttet utbygging og drift av havvindparker.

Fagskolen har beskrevet i sine prosedyrer for etablering av nye studietilbud (vedlegg 6, Krav til system for kvalitetssikring) at det skal foretas en økonomisk vurdering før nye fagskoleutdanninger utvikles. I den økonomiske vurderingen inngår budsjett for utvikling, etablering og drift, muligheter for tilskuddsordning, og behov for investeringer som utstyr, kompetanseheving og innleie av kompetanse.

## **Vurdering**

### **Avgrensning**

Fagskolen har beskrevet hvilke fagskoleutdanninger fagskolen har, og har søkt om, innen det de mener er maritimt fagområde. Den sakkyndige komiteen vurderer at fagområdet er tydelig definert og avgrenset, samt at det er klart knyttet til flere yrkesfelt innen maritime og marine næringer. Det kommer fram hva som ligger i maritimt, og hva som faller utenfor. Under intervjuene kom det frem at fagområdet er avgrenset mot akvakultur, fangst og fiske. Fagområdet inneholder i dag flere fagskoleutdanninger, og det er bredt nok for utvikling av nye fagskoleutdanninger. Fagskolen bygger avgrensningen på utdanninger omfattet av forskrift om kvalifikasjoner og sertifikater for sjøfolk, og utdanninger knyttet til krav i andre internasjonale koder og konvensjoner gitt av Den internasjonale sjøfartsorganisasjonen (IMO), programområdene i videregående skole innen maritime fag, transport og logistikk, maritim elektriker, energioperatør og nært beslektede fagområder. Avgrensningen omfatter også fagskoleutdanninger som kvalifiserer for yrkesutøvelse innenfor nært beslektede fagområder og/eller tjenester rettet mot sjøfart og maritim næring, som logistikk, myndighetsutøvelse, leverandørindustri, havner og baser, og annen infrastruktur som er rettet mot marine og maritime næringer.

I punkt 5 i fagskolens definisjon av avgrensning av fagområdet er det oppgitt at tilleggskompetanse som er relevant for marine og maritime yrkesgrupper og maritime operasjoner skal inngå i fagområdet. Dette gjelder for eksempel korte og målrettede utdanninger innen ledelse, økonomi og administrasjon, nye teknologier og det grønne skiftet. Under intervjuene ble det gitt flere eksempler på fagskoleutdanninger som er aktuelle å starte opp. Det ble fortalt at det er behov for ny kompetanse knyttet til havvind for dem som jobber på båt, og for kompetanse om nye energisystemer i tråd med det grønne skiftet. Et annet eksempel er videreutdanning innen havn og logistikk. Dette er et

områder hvor det finnes et behov for tilførsel av maritim kompetanse, og det er derfor aktuelt å lage videreutdanninger i for eksempel logistikk, økonomi og ledelse for dem med maritim eller marin bakgrunn. Den sakkyndige komiteens vurdering er at de planlagte utdanningene er relevante for maritimt fagområde og at de bidrar til å gi fagområdet tilstrekkelig bredde.

### **Strategi**

Den sakkyndige komiteen vurderer videre at fagskolen har utformet en strategi for fagområdet som er tilstrekkelig forankret i fagskolens overordnede strategi, og at innholdet i søknaden henger sammen med strategien. Fagskolen har i handlingsplanen for 2023/2024 beskrevet mål og hvilke tiltak de skal gjennomføre for å utvikle fagområdet og de eksisterende fagskoleutdanningene. Det kom frem av intervjuene at de allerede har gjennomført flere av tiltakene, som ved at de for eksempel har etablert fagråd for maritime utdanninger. Fagskolen har også vist hvilke fagskoleutdanninger de vil utvikle og hvem de skal samhandle med for å få til dette, for eksempel kortere studier rettet mot grønnskipsfartprogram og utdanninger rettet mot havvind. Den sakkyndige komiteen fikk inntrykk av at fagskolens styre også ønsker en aktiv rolle gjennom å være med å påvirke fagskoleutdanninger som samfunnet etterspør. Den sakkyndige komiteen anerkjenner at fagskolen ønsker å kunne snu seg raskt, endre og utvikle nye fagskoleutdanninger basert på tilbud de allerede har.

Fagskolens styre og ledelse ga under intervjuene uttrykk for at det er stor politisk vilje og satsning på fagskolen, at fagskolen er godt bemidlet, og at de har de ressursene de trenger. Den sakkyndige komiteen anerkjenner at fagskolen under intervjuene var tydelige på at de skal vokse i riktig tempo, og at de er bevisst behovet for kompetanseheving og kompetanseinnleie ved utviklingen av utdanninger der de ikke har tilstrekkelig kompetanse internt.

Fagskolen er videre avhengig av tilstrekkelig infrastruktur for å kunne tilby maritime fagskoleutdanninger og for å kunne gjennomføre strategien. Under intervjuene kom det frem at fagskolen har nødvendige fasiliteter, med oppdaterte simulatorer. Den sakkyndige komiteen vurderer at fagmiljøet tilknyttet fagområdet er robust og stabilt, noe som sannsynliggjør at fagskolen kan gjennomføre strategien. Det går videre frem av prosedyren for etablering av nye fagskoleutdanninger at finansiering inngår i kartleggingen og skal vurderes før fagskoleutdanninger blir opprettet. Den sakkyndige komiteen vurderer derfor at fagskolen har sannsynliggjort at de har de forutsetningene de trenger for å kunne gjennomføre strategien.

### **Konklusjon**

Kravene i fagskoletilsynsforskriften § 3-1 er oppfylt.

## 4.2 Fagmiljøet som er tilknyttet fagområdet

### **Fagskoletilsynsforskriften § 3-2**

I fagmiljøet tilknyttet fagområdet skal det finnes personer med utdanning og yrkeserfaring innenfor de viktigste delene av fagområdet. I fagmiljøet skal det være personer med utdanning på nivå over fagskoleutdanning innenfor fagområdet eller et beslektet fagområde som er ansatt i minst 50 prosent stilling ved fagskolen.

I fagmiljøet tilknyttet fagområdet skal det være mange nok fast ansatte til å bidra til å utvikle nye og eksisterende utdanninger innenfor fagområdet. Det skal være mange nok fast ansatte ved fagskolen med utdanningsfaglig utdanning til å utvikle pedagogiske metode og verktøy innenfor fagområdet.

Fagmiljøet skal delta i relevante regionale, nasjonale eller internasjonale samarbeid og nettverk.

Minst halvparten av antallet lærere eller antallet lærerårsverk som er tilknyttet utdanningene i fagområdet, skal være fast ansatte ved fagskolen.

### **Beskrivelse**

#### **Fagmiljøets ansettelsesforhold, kompetanse og sammensetting**

Fagmiljøet innen maritime fag består ifølge fagskolen av 11 fulltidsansatte, hvorav 10 er fast ansatte. Av de 11 personene i fagmiljøet er 9,25 årsverk tilknyttet maritim avdeling, og 1,75 årsverk tilknyttet teknisk avdeling som bidrar inn i fagmiljøet på maritim avdeling.

Fagmiljøet har kompetanse innenfor maritime fag, herunder har ni personer maritim bakgrunn, med utdanning i henhold til krav fra Sjøfartsdirektoratet, med dekksoffiser klasse 1-sertifikat, maskinoffiser klasse 1-sertifikat, ledelsesutdanning og yrkeserfaring, og to personer har utdanning som skipselektrikere. I fagmiljøet finnes det ansatte med master i IT, master i elektronikk og måleteknikk og bachelor i nautikk, maritim ledelse og økonomi. Fagskolen har også en fast ansatt utviklingsleder i 100 % stilling, og en utviklingsleder i et toårig engasjement i 100 % stilling. Fagskolen oppgir at alle i avdelingen bidrar i utvikling. 0,9 årsverk er avsatt til faste utviklingsprosjekter, 0,2 årsverk er avsatt til videreutdanning, og ca. 1 årsverk benyttes til «videreutvikling og andre små prosjekter som ikke er timeplanfestet».

De ansatte har utdanning på fagskolenivå eller høyere, og flere har utdanning på bachelor- og masternivå.

Fagskolen oppga under intervjuene at maritime fag er i stadig utvikling. For at de skal ha kompetanse internt til å undervise innenfor nye fagskoleutdanninger og tema i det maritime fagområdet, tar ansatte utdanninger eller kurs for å være faglig oppdatert. Flere av de ansatte har tatt kurs som batterikurs og kurs om sikker drift gjennom grønn

omstilling, og det er videre en ansatt i fagmiljøet som har påbegynt videreutdanning innen havvind.

Fagskolen oppgir at hver fagskoleutdanning har en faglig ansvarlig som har det overordnede ansvaret for faginnholdet i utdanningen, og for at faglig kompetanse er ivarettatt og blir oppdatert i tråd med yrkesfeltet. Faglig ansvarlig har ansvar for at det gjennomføres faglig utviklingsarbeid ved utdanningen, samt at det gjennomføres jevnlig revisjon og kontroll av studieplanene. Faglig ansvarlig medvirker til utvikling av nye fagskoleutdanninger. Faglig ansvarlig skal også bidra til å motivere faglærere til faglig utvikling og tverrfaglig samarbeid, i tillegg til å opprettholde og videreutvikle kontakten med arbeidslivet og organisasjoner sammen med avdelingsleder.

Fagskolen stiller krav om at faglig ansvarlig skal ha utdanning minst på samme utdanningsnivå som det undervises i, innen det aktuelle fagområdet eller nærliggende fagområder innen relevant utdanningsfelt og praktisk pedagogisk utdanning (PPU) eller tilsvarende utdanningsfaglig kompetanse som yrkesfaglærerutdanning innen relevant fagfelt.

Fagskolen har utviklet sin egen pedagogiske plattform og et pedagogisk utviklings- og læringscenter, FiA-modellen og FiA-PULS. Fagskolen oppgir at hensikten med disse tiltakene blant annet er å ivareta høy kvalitet og økt læringsutbytte for studentene, og å bidra til økt kompetanse knyttet til valg og bruk av pedagogiske digitale verktøy.

#### **Fagmiljøets deltakelse i samarbeid og nettverk**

I søknaden kommer det fram at fagmiljøet deltar i ulike nettverk med både fergeselskaper, skip og andre utdanningsinstitusjoner. Lærerne på maritim avdeling deltar på turer med Color line og Christian Radich, er med på seilas og utveksler erfaringer med fagfolk i yrkesfeltet.

Fagskolen deltar i prosjektet Ny Maritim Kompetanse (Markom) sammen med Universitetet i Sørøst-Norge og Nordland Fagskole. Der møter de leverandører av ny teknologi for maritim industri, som Siemens Energy og Corvus, og selskaper som har tatt i bruk slik teknologi, som Norled og Fjord1. Samarbeidet og nettverksbyggingen skal ifølge fagskolen resultere i nye læremidler for de maritime fagskolene, høyskolene og universitetene.

Fagskolen deltar på ulike konferanser i regi av ulike aktører som Lærerkonferansen for maritim utdanning i regi av Ny Maritim Kompetanse, Sommerskolen i regi av Norges rederiforbund, samt ulike konferanser i regi av Maritimt forum, Maritimt utdanningsforum og andre.

Fagskolen har et samarbeid med rederier, leverandører og bedrifter innenfor fornybar energi, Sjøfartsdirektoratet, Det norske Veritas med flere. Fagskolen oppgir videre at de har

et tett samarbeid med andre maritime fagskoler, med eksamenssamarbeid, undervisningsbistand og samarbeid om kursing av ansatte.

## Vurdering

### Fagmiljøets ansettelsesforhold, sammensetting og kompetanse

Fagmiljøtabellen viser at flertallet av de ansatte innen fagområdet er fast ansatt i over 50 prosent stilling, og flere har utdanning på nivå over fagskolenivå. Kravet som gjelder ansettelsesprosent og utdanningsnivå er derfor oppfylt. Fagmiljøtabellen viser også at kravet om at minst halvparten av antallet lærere som er tilknyttet utdanningene i fagområdet er fast ansatte ved fagskolen, er oppfylt. Det bidrar til stabilitet og kontinuitet i undervisningen at flertallet av lærerne er fast ansatte.

Fagmiljøet tilknyttet fagområdet har mange nok fast ansatte til å bidra til å utvikle nye og eksisterende utdanninger innenfor fagområdet, ved at de har 11 fulltidsansatte. De ansatte har den nødvendige utdanningen og yrkeserfaringen for å dekke de viktigste områdene innen maritime fag, som er blant annet dekksoffiser og maskinoffiser, skipselektriker, nautikk, elektronikk og måleteknikk og IT. Den sakkyndige komiteen vurderer at fagmiljøet er robust og stabilt med tanke på sammensetningen av kompetanse og erfaring. Stillingen som utviklingsleder og det toårige engasjementet innen utvikling bidrar ytterligere til at fagmiljøet er egnet til å utvikle nye fagskoleutdanninger innen fagområdet, og til å vurdere eventuelle kompetansebehov i fagmiljøet.

Den sakkyndige komiteen vurderer at fagskolen ivaretar kravet om utdanningsfaglig kompetanse i fagmiljøet ved at de stiller krav om PPU eller tilsvarende utdanningsfaglig kompetanse som yrkesfaglærerutdanning innen relevant fagfelt for faglig ansvarlig. Fagmiljøet tilknyttet fagområdet har mange nok fast ansatte med utdanningsfaglig utdanning til å utvikle pedagogiske metoder og verktøy innenfor fagområdet. Fagskolen har mange ansatte med høyere grader og tilleggsutdanning i pedagogikk, noe som styrker deres evne til å undervise og utvikle fagskoleutdanningene videre.

Fagskolen viser også at de har et godt nettpedagogisk støtteapparat ved at de blant annet har utviklet et eget utviklings- og læringssenter, FiA-PULS, der de ansatte kan ta interne kurs og lære mer om valg og bruk av pedagogiske digitale verktøy. Den sakkyndige komiteen vurderer det som positivt at alle faglærere deltar og arbeider med utvikling, og at fagskolen har satt av dedikerte ressurser til utvikling av nye fagskoleutdanninger.

### Fagmiljøets deltakelse i samarbeid og nettverk

Den sakkyndige komiteen vurderer at fagmiljøet deltar i relevante samarbeid og nettverk. Fagskolens deltakelse i prosjektet Ny Maritim Kompetanse og på konferanser som Lærerkonferansen for maritim utdanning, Sommerskolen og andre konferanser i regi av Maritimt Forum og Maritimt Utdanningsforum, samt samarbeidet med andre fagskoler, er

relevante for fagskoleutdanningene innen fagområdet, og viser at de holder seg oppdaterte og er koblet til relevante regionale og nasjonale nettverk.

Den sakkyndige komiteen vurderer det også som en styrke at fagmiljøet sammen med studentene deltar på seilaser med Color Line og Christian Radich, som er relevant for fagområdet, og at de der utveksler erfaringer med fagfolk innen fagfeltet. Den sakkyndige komiteen vurderer tilknytningen til rederier, leverandører og bedrifter innen fornybar energi, Sjøfartsdirektoratet og DNV som positivt, og dette viser at fagskolen har vilje til å være med på utviklingen innen det grønne skiftet i maritim industri.

### **Konklusjon**

Kravene i fagskoletilsynsforskriften § 3-2 er oppfylt.



## 4.3 Samarbeid med yrkesfeltet

### Fagskoletilsynsforskriften § 3-3

Fagskolen skal samarbeide med relevante aktører i yrkesfeltet om å utvikle og gjennomføre utdanninger innen fagområdet.

#### Beskrivelse

Fagskolen i Agder samarbeider med yrkesfeltet gjennom flere ulike kanaler, og oppgir i søknaden at samarbeidet har som hensikt å utvikle fagskoleutdanninger, oppdatere internkompetanse og sørge for at arbeidslivet i regionen (og nasjonalt) har tilgang på fagskoleutdanningene de behøver for å møte morgendagens kompetansebehov.

Fagrådet skal ifølge søknaden bidra til å sikre kvalitet i utdanningen og videreutvikle utdanningen i tråd med endringer i arbeidslivet. Rederier som er representert i fagrådene for dekksoffiser- og maskinoffiserutdanningene er Ugland Marine Services AS, Aurora Shipping, Siem Offshore AS og OSM Thome Ship Management. Fagrådene for de maritime fagskoleutdanningene er nyopprettede, da det tidligere var Maritimt Forum Sør som fungerte som fagråd for de maritime utdanningene ved fagskolen. Fagrådet skal ifølge søknaden ha et regionalt perspektiv og gi innspill om kompetansebehov innenfor utdanningsfeltet. Fagrådet skal arbeide med å vurdere innholdet i nye og eksisterende studieplaner. Fagrådet skal videre bidra med kontakter i forbindelse med prosjekter, gjesteforelesninger, laboratoriestyr og profilering av fagskolen.

Fagskolen opplyser om at de har fått ulike prosjektmidler via utlysninger fra Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-Dir), hvor de inkluderer samarbeidspartnere fra relevante fagområder. Gjennom prosjektene utvikler fagskolen nye fagskoleutdanninger, nye undervisningsformer og intern kompetanse. Samarbeidspartnerne som er involvert i prosjekter sitter i styringsgrupper og arbeidsgrupper, og legger premisser for utvikling og resultat. Fagskolen oppgir at maritim avdeling, sammen med rederier og leverandørindustrien, har bygget opp tre kompetansemoduler innen det grønne skiftet på fem studiepoeng hver, med finansiering fra HK-dir, og fagskolen søkte NOKUT om akkreditering av disse 10. februar 2023.

Fagskolen oppgir at yrkesfeltet er tilknyttet undervisningen ved fagskolen i ulike former. Gjennom bedriftsbesøk får både lærere og studenter komme ut og besøke bedriftene, og ved gjesteforelesninger får de innblikk i fagutviklingen ute i arbeidslivet. Fagskolen skriver at dette knytter undervisningen opp mot det studentene vil møte i arbeidslivet etter endt utdanning. Fagskolen oppgir videre at i studentprosjekter, hovedprosjekt og innleveringer arbeider studenter tett mot egen arbeidsplass (gjelder deltidsstudenter) eller andre samarbeidspartnere. Fagskolen i Agder oppgir videre at de har kontakt med bedrifter,

enkelpersoner og bransjeforeninger som er knyttet opp mot undervisningen, og at de benytter seg av representanter fra yrkesfeltet som sensorer i ulike vurderingsformer.

Fagskolen i Agder oppgir at de er til stede på eksterne arenaer som seminarer, møteplasser og workshops hvor fremtidens kompetansebehov blir synlig. Fagskolen er medlem i tre regionale klynger: De er representert som styremedlem i Maritimt forum Sør, medlem i kompetansegruppen i GCE Node og leverandørmedlem i Eyde-klyngen. Fagskolen er også medlem i Maritimt Utdanningsforum. Videre er LO, NHO og KS representert i styret. Fagskolen oppgir videre at de samarbeider tett med andre fagskoler gjennom Interesseorganisasjonen for norske fagskoler (HØY), Nasjonalt fagskoleråd og konkrete prosjekter.

Program for maritim kompetanse (Markom) ble etablert av Kunnskapsdepartementet i samarbeid med Nærings- og handelsdepartementet i 2011. Målet var å heve og utvikle kvaliteten i norsk maritim profesjonsutdanning til verdenstoppen. Universitetet i Sørøst-Norge, NTNU, UiT Norges arktiske universitet og Høgskulen på Vestlandet slo sammen sine maritime fagmiljøer for å utvikle en utdanning som ville gi sjøfolk etterspurt spisskompetanse. Alle landets maritime fagskoler kom med i samarbeidet i 2012. Markom er organisert som et konsortium bestående av alle aktører som tilbyr maritim utdanning på NKR Nivå 5 eller høyere i Norge. Fagskolen i Agder er representert i styret i Markom med en vararepresentant, og har et medlem i Markoms arbeidsgruppe.

Fagskolen opplyser videre om at de er medlem i Maritimt Utdanningsforum (MUF), som ifølge nettsidene opplyser om at de skal arbeide for den maritime utdanningen, studentene og lærernes faglige interesser ved å holde seg oppdatert på forhold og tiltak som er relevante for maritim utdanning, og aktivt arbeide for å påvirke utviklingen.

Fagskolen skriver at de har et samarbeid med Universitetet i Sørøst-Norge og Nordland Fagskole i prosjektet «Ny Maritim Teknologi», der det utvikles læringsmidler for ny teknologi i maritim industri i henhold til det grønne skiftet. Fagskolen har videre inngått en rammeavtale med Fagskolen Rogaland om felles deltagelse i utviklingsprosjekt som tar sikte på å utvikle og ta i bruk nye og oppdaterte fagskoleutdanninger med omfang på over 120 studiepoeng for Dekks- og maskinoffiser. Fagskolen i Agder oppgir at de også har et tett samarbeid med Fagskolen Rogaland og Fagskolen i Nord avdeling Tromsø, der de samarbeider om studieplaner, eksamensproduksjon, sensur og ulike maritime prosjekter gjennom Markom.

Fagskolen i Agder har inngått samarbeidsavtaler med Siem Offshore AS og Aurora Offshore, som er medlem i fagrådet for dekksoffiserutdanningene. OSM Thome Ship Management deltar i fagrådet for dekk- og maskinoffiserutdanningene, og Ugland Marine Services AS deltar i fagrådet for maskinoffiserutdanningene. Fagskolen har også inngått samarbeidsavtaler med Det norske maskinistforbund og Greenstat.

## Vurdering

Overordnet vurderer den sakkyndige komiteen at fagskolen har en tett relasjon til yrkesfeltet og at de utnytter samarbeidet godt. Gjennom samarbeidet har det kommet frem at yrkesfeltet er opptatt av modulbaserte utdanninger og fleksible utdanningsformer, og fagskolen svarer på denne etterspørselen. De har blant annet søkt om akkreditering av flere moduler i samarbeid med yrkesfeltet, og opprettet et tilbud med en fleksibel utdanningsform for utdanningene dekksoffiser og maskinoffiser på operativt nivå. Dette er eksempler på at fagskolen har en realistisk og gjennomførbar plan for å bruke og innhente relevante samarbeidspartnere.

Den sakkyndige komiteen anser også at fagskolens samarbeid med yrkesfeltet innen maritime fag er tett tilknyttet fagskolens strategi. Samarbeidsaktørene er aktivt involvert, og bidrar til å sikre muligheten for at studentene får mulighet til å styrke videre kompetanse etter gjennomførte utdanninger. Blant annet bidrar fagråd, eksterne arenaer og nettverk til at aktørene er med å utvikle nye utdanninger, og til at utdanningene er oppdaterte.

Fagskolen har oppgitt flere former for samarbeid med yrkesfeltet, og den sakkyndige komiteen vurderer disse som hensiktsmessige og relevante for det maritime fagområdet, da det er representanter fra rederier, leverandørindustri og for grønn skipsfart.

De sakkyndige vil påpeke at fagskolen har en grundig plan for samarbeidet med samarbeidsaktørene, og at det ser ut til at det er et aktivt samarbeid for både fagmiljøet og studentene. Den sakkyndige komiteen er svært positive til fokuset på utviklingen innen det grønne skiftet, og at fagskolen jobber med konkrete problemstillinger knyttet til dette i samarbeid med yrkesfeltet.

## Konklusjon

Kravene i fagskoletilsynsforskriften § 3-3 er oppfylt.

## 5 Konklusjon

Fagområdet *maritim* ved Fagskolen i Agder oppfyller alle kravene til akkreditering. På grunnlag av søknaden med tilhørende dokumentasjon konkluderer den sakkyndige komiteen slik:

Den sakkyndige komiteen anbefaler at NOKUTs styre akkrediterer fagområdet *maritim* ved Fagskolen i Agder.

## 6 Fagskolens uttalelse til den sakkyndige vurderingen

Hei,

her er tilbakemeldingen fra Fagskolen i Agder.

### **UTTALELSE VEDRØRENDE INNSTILLING FRA SAKYNDIG KOMITÉ OM AKKREDITERING AV FAGOMRÅDE MARITIM VED FAGSKOLEN I AGDER**

Ref. 23/00507-12

Fagskolen i Agder har mottatt sakkyndig komité sin innstilling til akkreditering av fagområdet maritim.

Fagskolen er tilfreds med sakkyndig komité sin vurdering og mener de faktiske forholdene ved fagskolen er godt beskrevet.

Vi har ingen innsigelser til rapporten.

Fagskolen i Agder takker for godt samarbeid underveis i prosessen.

Med vennlig hilsen

**Gunnbjørg Tveiten Engehagen**

Rektor



Fagskolen  
i Agder

## 7 Vedtak

Fagområdet *maritim* ved Fagskolen i Agder akkrediteres med hjemmel i lov om høyere yrkesfaglig utdanning § 5 med den avgrensningen av fagområdet som kommer frem i akkrediteringsrapporten.

## **Vedlegg 1: Oversikt over dokumentasjonen vedtaket bygger på**

- 23/00507-3 – Fagskolen i Agder - Søknad om fagområdeakkreditering - fagområdet Maritim
- 23/00507-16 – Ettersendt dokumentasjon: Oppdatert fagmiljøtabell
- 23/00507-13 – Uttalelse fra Fagskolen i Agder til foreløpig rapport

## Vedlegg 2: Presentasjon av den sakkyndige komiteen

- **Odd Konrad Dale**

Dale er utdannet maskinsjef, og har 20 års seilingserfaring som maskinoffiser og maskinsjef fra sivile og militære fartøy. Han har også gjennomført rektorskolen ved BI. Fra 2008-2012 arbeidet Dale i Sjøfartsdirektoratet som senioringeniør på underavdeling lasteskip. Han jobbet som saksbehandler på maskin og elektro, farlig last og miljørelaterte sertifikater for lasteskip. Dale var revisor for International Safety Management (ISM), både for skip og rederiadministrasjon, og var leder for kompetanseforum Maskin & Elektro i Sjøfartsdirektoratet. Dale var i perioden 2012-2018 avdelingsleder ved Karmsund videregående skole og Fagskolen Rogaland-studiested Haugesund, med overordnet pedagogisk ansvar. Siden 2018 har Dale vært senioringeniør i Sjøfartsdirektoratet ved underavdeling Sjøfolk, som saksbehandler og fagansvarlig for maskin- og elektrosertifikater. De siste tre årene har han vært fagleder for fagområdet kvalifikasjoner og utdanning, og for utdanningene revisor og revisjonsleder. Han deltar aktivt i regelverksutvikling og arbeid med International Maritime Organization (IMO). Dale bidrar også i arbeidet utdanning og kvalifikasjoner ved seksjon for ny teknologi i Sjøfartsdirektoratet.

- **Ole Kristian Nymo**

Nymo er utdannet navigatør med sjøkapteinsertifikat. Han har master i Maritime Management og 10 studiepoeng i universitets- og høyskolepedagogikk. Fra 2011-2019 arbeidet han som offiser i Kystvakten hvor han hadde oppgaver som navigasjonsoffiser, inspektør, helikopter kontroll offiser, skipsdykker, skadestedsleder, røykdykkerleder og ledelse av maritime operasjoner fra bro og kontrollrom. Nymo har vært ansatt ved Universitetet i Sørøst-Norge (USN) siden 2019, hvor han blant annet har vært programkoordinator for nautikk og hatt ansvar for faglig ledelse, kvalitetssikring og videreutvikling av bachelorprogrammet i nautikk. Han fungerte som instituttleder ved Institutt for Maritime operasjoner ved USN i ett år fra september 2022 til september 2023. Siden september 2023 har han vært ansatt som prosjektleder i Redningselskapet. Han har tidligere erfaring som sakkyndig for NOKUT, og som sakkyndig for Danmarks Akkrediteringsinstitusjon.

- **Finn Jacobsen**

Jacobsen er utdannet navigatør med sjøkapteinsertifikat. Han har tidligere sittet i hovedstyret i Organisasjon for Norske Fagskolestudenter (ONF). Han har fullført en høyere yrkesfaglig utdanning som dekksoffiser på ledelsesnivå ved Fagskolen Vestland. Videre studerer han Internasjonal Beredskap ved Universitetet i Tromsø (UiT) ved siden av stilling i Kystvakten med oppgaver som navigasjonsbefal, inspektør, helikopter kontroll befal, skadestedsleder, røykdykkerleder og ledelse av maritime operasjoner fra bro og operasjonsrom. Ut over nautikk-kompetansen har han også fagbrev og sertifikater som dekksmatros. Før Jacobsen startet på dekksoffiserutdanningen hadde han jobbet 13 år i Sjøforsvaret med blant annet minerydning nasjonalt og internasjonalt. Jacobsen var i studietiden sterkt involvert som tillitsvalgt og studentveileder lokalt ved Fagskolen Vestland. Han har også vært



aktiv gjennom sine verv i ONF, blant annet som nestleder for ONFs Komité for Maritim Fagskoleutdanning i to perioder.



DRAMMENSVEIEN 288 | POSTBOKS 578,1327 LYSAKER | T: 21 02 18 00 |